

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii metrologiei

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul are drept scop armonizarea cadrului legislativ național în domeniul metrologiei cu legislația comunitară și cu legea model internațională a Organizației Internaționale de Metrologie Legală D1 „Considerații pentru o lege privind metrologia” actualizată, ediția 2012. Totodată, proiectul de lege este elaborat întru realizarea „Planului de Acțiuni pentru implementarea Acordului DCFTA” (parte a Acordului de Asociere RM-UE). Implementarea proiectului va contribui la stabilirea bazelor metrologice legale în vederea asigurării uniformității și exactității măsurilor, protejarea persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, împotriva efectelor nocive ale măsurilor incorecte sau false.

d. Suficiența argumentării. Autorul în nota informativă a relatat condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării domeniului metrologiei cu reglementările legislației comunitare (conform Directivelor de Noua Abordare) și internaționale. De asemenea, au fost evidențiate elementele noi și rezultatele scontate.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul nu a specificat în nota informativă despre necesitatea resurselor financiare la etapa aplicării prevederilor proiectului. În proiect se stipulează doar despre cheltuielile care le vor suporta deținătorii mijloacelor de măsurare și persoanele juridice și fizice la repararea mijloacelor de măsurare. Astfel, recomandăm autorului să indice în nota de argumentare despre fundamentarea economico-financiară a proiectului în cauză.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei

Prevederile proiectului promovează interesele persoanelor fizice și juridice împotriva efectelor negative ale măsurilor incorecte sau false. Astfel, prevederile proiectului nu sunt în detrimentul interesului public general al societății.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art.8-11 ale Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit cărora autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției. La momentul examinării, proiectul și nota informativă erau plasate pe pagina oficială a Ministerului Economiei: www.mec.gov.md și pe portalul guvernamental: www.particip.gov.md.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

La art.1 din proiect, sintagma „măsurărilor incorecte sau false”

Considerăm că utilizarea sintagmei „măsurărilor incorecte sau false” este ambiguă, deoarece un astfel de termen nu se regăsește în legislația din domeniul metrologiei. Prin urmare, termenul redă un conținut confuz care poate fi interpretat ambiguu și aplicat discreționar.

Recomandarea: Propunem autorului să definească sintagma „măsurărilor incorecte sau false” în conținutul proiectului pentru a exclude orice echivoc și incertitudine.

La art.2 din proiect, termenii: „introducerea pe piață a mijlocului de măsurare - punerea la dispoziție pentru prima oară a unui mijloc de măsurare pe piață;” și „introducerea pe piață - orice furnizare a unui mijloc de măsurare pentru distribuție sau utilizare pe piață în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit”

În contextul art.2 din proiect, se definesc termenii „introducerea pe piață a mijlocului de măsurare” și „introducerea pe piață” avînd un conținut similar doar cu unele concretizări nesemnificative. În acest sens, menționăm că nu se justifică necesitatea definirii acestor termeni separat, deoarece la aplicare va genera interpretări multiple și discreții în sensul aplicării normei convenabile într-o situație concretă.

Recomandarea: În vederea evitării contradicțiilor și a dublării termenilor în proiect se

propune ca noțiunile prenotate să fie reformulate într-un singur termen.

La art.4 alin.(2) lit.o) și alin.(3) lit.b) din proiect, sintagma „expertiza proiectelor de acte normative aplicabile domeniului metrologiei;” și sintagma „expertize metrologice și expertize ale proiectelor documentelor normative ce țin de domeniul metrologiei;”

Semnalăm că normele prenotate au un sens neclar în ceea ce privește tipul de expertiză care poate fi exercitat de autoritatea centrală de metrologie asupra actelor normative aplicabile domeniului metrologiei, fapt ce generează interpretări multiple și acordă posibilități de aplicare a normei, în dependență de interesul responsabililor.

Recomandarea: Întru evitarea stabilirii anumitor funcții incerte și interpretări multiple propunem la art.4 alin.(2) lit.o) după cuvântul „expertiză” să fie completat cu sintagma „metrologică a”, iar la alin.(3) lit.b) să fie reformulat.

La art.12 alin.(1) din proiect, sintagma „...Produsul program (software) înglobat...”

Sintagma menționată la art.12 alin.(1) din proiect redă un sens ambiguu normei, fapt ce va cauza o neînțelegere și o aplicare nefuncțională la realizarea acesteia în cazul controlului metrologic.

Recomandarea: Recomandăm redarea termenului de „produs program (software) înglobat...” întru evitarea interpretărilor diferite.

La art.13 alin.(3) și (4) din proiect, sintagmele „...care transpun directiva 76/211/CEE..” și „...care transpune directiva 75/107/CEE..”

Considerăm că sintagmele „...care transpun directiva 76/211/CEE..” și „...care transpune directiva 75/107/CEE..” din art.13 din proiect nu sunt necesare de a fi utilizate în aceste norme, fiindcă redau un caracter ambiguu acestora. De asemenea, utilizarea sintagmelor prenotate este contrară prevederilor p.16 al Hotărârii Guvernului nr.1345/2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, care stipulează că transpunerea directă a normelor comunitare în dreptul intern, se va introduce după partea introductivă, o mențiune din care să reiasă cu claritate actul comunitar care a fost preluat.

Recomandarea: Propunem să fie excluse sintagmele „...care transpun directiva 76/211/CEE..” și „...care transpune directiva 75/107/CEE..” de la art.13 alin.(3) și (4) din proiect.

2. Conflicte ale normelor de drept

La art.4 alin.(7) din proiect, „...Este subordonată autorității centrale de metrologie și efectuează, fără a percepe tarife sau taxe, supravegherea metrologică a respectării de către persoanele juridice și fizice a prevederilor documentelor normative în domeniul metrologiei, aprobate de autoritatea centrală de metrologie ce țin de: ...”

Norma stipulează că Agenția pentru Protecția Consumatorilor efectuează supravegherea metrologică a respectării de către persoanele juridice și fizice a prevederilor documentelor normative în domeniul metrologiei, aprobate de autoritatea centrală de metrologie. Această prevedere este în contradicție cu art.27 alin.(3) lit.i) al Legii privind protecția consumatorilor nr.105/2003, care statuează că Agenția „efectuează controlul metrologic legal, inclusiv supravegherea metrologică a respectării de către persoanele juridice și/sau fizice a prevederilor actelor legislative și altor acte normative în domeniul metrologiei legale”. Din

analiza acestora observăm că autorul proiectului, a limitat spectrul de acte din domeniul metrologiei indicînd doar documentele normative în domeniul metrologiei, aprobate de autoritatea centrală de metrologie, fapt ce vine în contradicție cu Legea menționată supra. Astfel, prevederea de la art.4 alin.(7) din proiect va crea confuzii și contradicții în legislația națională în domeniul metrologiei.

Recomandarea: Propunem autorului să reformuleze atribuția Agenției pentru Protecția Consumatorilor, prin prisma Legii privind protecția consumatorilor nr.105/2003.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La art.4 alin.(5) din proiect, „Consiliul Național de Metrologie este un organ consultativ, format în cadrul autorității centrale de metrologie, în care sînt reprezentate toate părțile interesate și care înaintea propunerii de politici referitoare la domeniul metrologiei.”

Semnalăm că norma menționată denotă incertitudine în ceea ce privește statutul Consiliului Național de Metrologie, deoarece nu este redat clar activitatea, componența și atribuțiile acestuia, fapt ce va crea derogări și interpretări abuzive. Totodată, utilizarea sintagmei „toate părțile interesate”, de asemenea, poate fi interpretată multiplu. În astfel de condiții norma poate să confere reprezentanților Consiliului atribuții extensive, inclusiv la selectarea membrilor acestuia.

Recomandarea: Propunem autorului să reformuleze norma pentru a fi redat clar importanța și necesitatea activității Consiliului Național de Metrologie în sistemului național de metrologie.

La art.12 alin.(8) din proiect, sintagma „...Termenul de valabilitate poate fi prelungit pentru perioade succesive de maximum 10 ani...”

Semnalăm că norma respectivă denotă discreție în ceea ce privește prelungirea termenului de valabilitate și perioada acordată din partea autorităților responsabile. În acest context menționăm că autoritatea responsabilă va decide de sine stătător în ceea ce privește prelungirea termenului de valabilitate și durata acestuia care poate fi de maxim 10 ani. Astfel, caracterul relativ al acestor prevederi este generat de înserarea în text a sintagmei „poate” ceea ce, în opinia noastră, va avea un impact negativ la aplicare, deoarece persoana responsabilă, în mod evident, va acționa reieșind din interesele urmărite la efectuarea / neefectuarea atribuțiilor ce îi revin.

Recomandarea: Recomandăm autorului, întru excluderea oportunităților de manifestare a comportamentului discreționar de către responsabilii de aplicare a normei, să excludă cuvîntul „poate” și să stabilească un termen exact de prelungire a termenului de valabilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La art.23 alin.(2) din proiect, „ (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării. (2) Guvernul, în termen de 18 luni de la data publicării prezentei legi: a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege; b) va asigura executarea prezentei legi de către autoritățile administrației publice centrale competente.”

Considerăm că termenul de 18 luni de la data publicării legii, este prea mare pentru ca Guvernul să aducă actele sale normative în conformitate cu prezenta lege, fapt ce va stagna aplicarea legii și va duce la o ineficiență a reglementărilor noi.

Recomandarea: Propunem să fie substituită sintagma „de 18 luni” cu sintagma „de 6 luni”.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Galamaga Dorina
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
16 Octombrie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*